

In een tuin in Tijnje smeekt een plant om mensenbloed: ‘Hoe fier wolst gean foar súkses?’

Wieberen Elverdink · Gisteren, 15:45 · Cultuur

Nadat botanisch genie Seymour (Gertjan Veenstra) zijn vleesetende plant heeft neergezet in het bloemenwinkeltje van Westwyk, loopt het al gauw uit de hand. Foto: Jilmer Postma

Een bloeddorstige plant lijkt de redding voor een vervelkend bloemenwinkeltje, in iepenloftspul ‘Little Shop of Horrors’ in Tijnje. Maar tegen welke prijs? ‘Der sit in swart rantsje oan. Dat fyn ik moai.’

In een particuliere tuin bij Ulesprong, ergens ten noorden van Tijnje, groeit momenteel een vleesetende plant die zich niet voedt met insectjes of water, maar met mensenbloed. Vers, pas afgetapt bloed graag. En pas op: het organisme is dorstig: met een paar druppeltjes neemt het al lang geen genoegen meer.

Die plant zet de verhoudingen flink op scherp in de komische horrormusical *Little Shop of Horrors*, het iepenloftspul van Tijnje dat woensdag zijn première beleeft. Het stuk is gebaseerd op de film uit 1960 van Roger Corman. Bekender is de versie uit 1986, met rollen voor Bill Murray en Steve Martin.

Al een tijd had theaterman Theo Smedes uit Wergea het stuk „op ‘e planke” liggen. Ooit zou hij die musical eens regisseren, wist hij, getroffen als hij was door de muziek en het verhaal. „Júst omdat it net sa’n gelikte, swietsappige musical is. Der sit in swart rantsje oan. Dat fyn ik moai.”

Toen Smedes werd benaderd door voorzitter Hans van der Linden van Stifting Iepenloft De Tynje, een iepenloftspul dat met bijvoorbeeld *Freddie!* (2023) en *Wit jim mem it wol?* (2019) al jaren over een sterke muzikale basis met een eigen liveband beschikt, achtte hij de tijd rijp.

Regisseur Theo Smedes op de tijdelijke tribune van 'Little Shop of Horrors' in Tijnje. Foto: Jilmer Postma

‘Kadootsjes’

Hij was er ook weer aan toe, na het jammerlijk stranden van zijn vorige iepenloft-project. Smedes zou vorig jaar *The Phantom op ‘e Harkema* regisseren en de zaak stond ook al uitstekend op de rails, tot het bedrijf dat de rechten van musicalcomponist Andrew Lloyd Webber beheert ervoor ging liggen: einde *Phantom*.

Het hakte er enorm in, ook bij Smedes. „Dan fernimst hoe bot at sa’n iepenloftspul ûnder de hûd fan alle belutsenen krûpt. Eltsenien sit der mei sa’n soad oerjefte en passy yn. At it dan samar ôfbrutsen wurdt, dan giet jo dat net yn ‘e kâlde klean sitten.”

Maar kijk nu eens. Hier zit hij, een week voor de première, op de nog lege tribunes, glunderend te luisteren naar zijn nieuwe groep, die hij na open audities zelf mee samenstelde. Soms geven de acteurs en muzikanten hem ineens van die „kadootsjes”: momenten waarop alles samenkomt, de samenzang, het draaien van het decor. Van die passages waarin Smedes even vergeet dat hij regisseur is en toeschouwer wordt.

Bloeiend amfiteater

De locatie, in de tuin van een welwillende dorpeling, is weelderig. Je ruikt de zoete geur van de grote sering, rechts van de tribunes. En zodra de muziek stopt, nemen de vogels het over.

Toen de acteurs hier in april voor het eerst voor hun repetities neerstreken waren de bomen nog goeddeels kaal, maar gaandeweg transformeerde het hier tot een groeiend en bloeiend amfiteater. Een perfecte plek voor een musical die zich immers afspeelt in een bloemenwinkel.

In een particuliere tuin aan de Ulesprong bij Tijnje is een groeiend en bloeiend amfiteater ontstaan. Foto: Jilmer Postma

Het zieltoegende zaakje bevindt zich in Westwyk, een groezelige achterafbuurt in een grote stad. De norske eigenaar Mr. Mushnik (Jacob Hettinga) slaagt er nog niet in een snijbloem te verkopen en ontslag dreigt voor de twee medewerkers: de verlegen, tikkeltje sullige Seymour en Audrey, het schattige collegaatje met een laag zelfbeeld, op wie Seymour heimelijk verliefd is (prachtrollen voor Gertjan Veenstra en Mayte Marijt).

Toxische tandarts

Maar wacht eens even, denkt Audrey, in een ultieme poging het tij te keren. Was Seymour in zijn eigen tijd niet aan het experimenteren met een wonderlijk vleesetend plantje? Wat als ze dat curiosum, „in soarte fan miggesnapper”, eens in de winkel neerzetten?

Het blijkt een gouden greep. Seymours plant, die hij in al zijn verliefdheid Audrey II doopt, trekt bekijks en daarmee ook klandizie. Veel klandizie. Het bloemenwinkeltje floreert als nooit te voren. Seymour verwerft faam als botanisch genie en het lijkt er zelfs op dat hij Audrey weet los te peutenen van haar huidige toxische vriendje, de sadistische, aan ‘gniisgas’ verslaafde tandarts Orin (Jacob Seinstra).

Maar Audrey II is, zoals gezegd, geen doorsnee gewas. De plant praat en zingt („*Feed me!*”) en wordt ook nog eens gedreven door een amper te stillen bloeddorst. Seymour moet steeds grotere offers brengen om het snelgroeiende organisme tevreden te houden – en zo het succes van de winkel te continueren en zijn eigen sterrenstatus te behouden.

Winkelbediende Seymour (Gertjan Veenstra, rechts) gaat in 'Little Shop of Horrors' de confrontatie aan met de sadistische tandarts Orin (Jacob Seinstra). Foto: Jilmer Postma

Veelvraat

In Tijnje bestaat Audrey II uiteraard niet uit bladgroenkorrels, maar uit een frame van metaal, door vaardige decorbouwers aangekleed als een reusachtige vliegenvaal met een bek vol scherpe tanden.

De muil van de plant gaat ingenieus open en dicht met een voetpedaal, bediend door Anco Odinga. Zodra het organisme geluid maakt, hoor je de stem van Cuno Seinstra. Was de rol van boom vroeger bij de musical op de basisschool voor velen vaak een ondankbare taak, de plantenrol van Odinga en Seinstra is een regelrechte erebaan; samen maken ze van Audrey II een dwingende, schrikrijgende veelvraat.

De constructie is niet de enige blikvanger in het goeddeels uit hout opgetrokken decor van *Little Shop of Horrors*. In een belangrijke scène bij tandarts en liefdesconcurrent Orin belandt Seymour in een klassieke behandelstoel, zo eentje van een duistere bekkentrekker uit een oude griezelfilm, inclusief speelmechanisme.

Het blijkt een waanzinnige Marktplaats-vondst, vertelt voorzitter Van der Linden. „Toen we zeiden dat we een armalstige toneelvereniging waren, mochten we het voor 100 euro overnemen. We hebben het opgehaald uit een dorpje bij Harderwijk. Niet te huffen, zo zwaar.”

Gertjan Veenstra als Seymour, hier met een nog wat kleinere versie van vleesetende plant Audrey II. Foto: Jilmer Postma

Diepere betekenissen

Je hoeft niet over een glazen bol te beschikken om te voorspellen dat het wel verkeerd móét aflopen, in die bloemenwinkel in Westwyk. Je ziet hoe die goeie Seymour in zijn zucht naar roem (en liefde) gaandeweg morele grenzen met voeten treedt.

En dat geeft *Little Shop of Horrors* wat regisseur Smedes betreft juist een diepere betekenis. „It ropt de fraach op: hoe fier wolst gean foar súkses? Ta koste fan wat wolst it behâlde?”

Een dilemma dat nog wel even zal nagalmen in de hoofden van de bezoekers, zodra die straks de groene arena aan de Ulesprong verlaten. Zo hebben ze misschien geen bloed afgestaan, maar zijn ze toch een beetje opgeslokt door die malle schrokop van een plant.

Iepenloftspul *Little Shop of Horrors* van Stifting Iepenloft De Tynje speelt op 27, 29 en 30 mei en 5 en 6 juni. Adres: Ulesprong 4A, Tijnje. Info en tickets: iepenloft.frl.

Mirjam Ros, Iris Overwijk en Gelbrich Metselaar (vlnr) zijn in 'Little Shop of Horrors' als Chiffon, Ronette en Christal een beetje de oren en ogen van Westwyk. Foto: Jilmer Postma